

Keld Dahlmanns prædiken 17. søndag efter trinitatis

Taler
Keld Dahlmann
Præst

Dato
18. september 2016

Sted
Aarhus Valgmenighed

Omstændigheder
Prædikentekst
Markusevangeliet kapitel 2, vers 14-22

1

GODE RÅD – ELLER GODE NYHEDER?

Intro

5 Jeg er ret sikker på at vores statsminister bruger sine rådgivere i disse dage. Men
een ting er få gode råd – noget andet er at få gode nyheder. Eller hvis man lider
af alvorlig sygdom, een ting er få gode råd til hvad man selv kan gøre – noget
andet er at få besked om at man er ved at blive rask. Hver gang i vores tilværelse
vi kommer ud på kanten – bliver forskellen på gode råd – og gode nyheder
10 meget tydelig. Det er netop det som det handler om i dag.

Beretning

*Da Jesus gik videre, så han Levi, Alfæus' søn, sidde ved toldboden, og han sagde til
ham: »Følg mig!« Og han rejste sig og fulgte ham. Senere sad Jesus til bords i
15 hans hus, og mange toldere og syndere sad til bords
sammen med ham og hans disciple, for der var mange, som fulgte ham. Da de
skriftkloge blandt farisæerne så, at han spiste sammen med syndere og toldere,
spurgte de hans disciple: »Hvorfor spiser han sammen med toldere og syndere?«
Men da Jesus hørte det, sagde han til dem: »De raske har ikke brug for læge, det
20 har de syge. Jeg er ikke kommet for at kalde retfærdige, men syndere.« Johannes'
disciple og farisæerne holdt faste. Da kom der nogle til ham og spurgte: »Hvorfor
faster Johannes' disciple og farisæernes disciple, men dine disciple faster ikke?«
Jesus svarede dem: »Kan brudesvendene faste, mens brudgommen er sammen
med dem? Så længe de har brudgommen hos sig, kan de ikke faste. Men der
25 kommer dage, da
brudgommen er taget fra dem, og den dag skal de faste. Ingen sætter en lap af*

ukrympet stof på en gammel kappe; for så river den nye lap det gamle i stykker, og bullet bliver værre. Og ingen fylder ung vin på gamle lædersække; for så sprænger vinen sakkene, og både vin og sække ødelægges. Nej, ung vin på nye sække!« Mark 2, 14-22.

At tænke på sine tær...

Hvor mange af os har tænkt på sig selv det sidste døgn: hvordan ser jeg ud? Hvad skal jeg spise? Ser min ægtefælle mig nok? Trænger jeg til nyt tøj? Mon min kollega blive forfremmet før mig? Jeg tror det er sjældent at møde mennesker som ikke tænker på sig selv og deres eget.

Næste spørgsmål: Har du tænkt på dine tær det sidste døgn? Eller din albue? Det er nok de færreste af os der har det. Hvorfor? Fordi vi ikke tænker over vores tær eller vores albue, medmindre vi er skadede.

Tobias og jeg har bygget en havepejs, som vi har fyret en masse i her i sensommeraftenerne. I sidste uge brændte jeg min læbe på en skumfidus. Hold da op hvor jeg tænkte på min læbe hele tiden, så prøvede jeg at ligge hovedet ned i en tallerken.....jeg lagde is på....så våde klude....gad vide om man kan smøre noget på.....

At være indkroget i sig selv...

Det kendetegner os som mennesker hvor selvoptagede vi er. Hvor meget af vores tankevirksomhed der kredser om os selv. Og det er netop fordi at vi er skadede ind i kernen af vores personlighed. Vores jeg – vores ego – er ramt af slangegiften og vi tænker så meget på os selv fordi vi ikke kan lade være. Vi har ondt i egoet – og vi er onde – i egoet. Luther brugte det udtryk at vi er blevet "indkrogede i os selv". C. S. Lewis sagde at "inden i enhver af os gror der noget, som bliver til helvede, medmindre nogen rykker det op med rode..." Det er det vi i bibelen kalder synd.

Gode nyheder...

Man kan opfatte religion som "gode råd". Overhold de 10 bud. Så bliver dit liv bedre. Find dit mantra så finder du fred. På den måde kan man også se de mange livstils eksperter som hvor tids præster. De giver deres bedste råd. Spis sådan. Tænk sådan. Lev sådan. Men i Markus' beretning om Jesus begynder vi med noget andet: Gode nyheder. Han indleder sådan "Begyndelsen på evangeliet om Jesus Kristus". Evangelium betyder "Gode nyheder". Ikke bare at AGF vandt en

kamp i sidste weekend. (De tabte vist til Silkeborg i går?). Selvom nogle klart ville sige at det er store gode nyheder. Der findes en Romersk inskription fra NT tid, hvor der står "*Begyndelsen på evangeliet om Kejser August*". Den indleder en hyldest til kejserens fødsel og senere kroning som kejser. *Evangelium* 70 var ikke åndeligt/religiøst ord – det var et ord om gennemgribende nyheder som spredtes rundt via "evangelister" – budbringere – til romerrigets yderste grænser. Nyheder som var afgørende for offentligheden og for alle borgere.

Markus' beretning om Jesus – hans "evangelium" – er ikke en samling gode råd 75 til at leve dit liv bedre. Det er budskabet om at Gud har ladet sit herredømme bryde igennem så verden genoprettes. Så syndens forbandelse blev brudt og sygdommen til døden blev overvundet.

Vi døber to børn i dag på det evangelium – på grund af gode nyheder "Et 80 levende håb" – ikke på grund af gode råd.

Gode nyheder til en tolder...

I dag møder vi Jesus i nærheden af Kapernaum. Herodes den stores rige var blevet delt mellem hans sønner – Antipas havde fået Galilæa og Filip Gaulanitis. 85 Når man rejste fra den ene landsdel til den anden krydsede man grænsen og skulle betale told af varer man bragte med sig. Levi var leder af toldstationen og sad og krævede skat ind til Kong Herodes – som samarbejdede med Romerne.

Grådig og korrump

90 Forestil dig at hver dag når du kører på arbejde skal du sidde i kø ved en toldstation og betale ekstra skat. Du vidste at toldereren var korrump og ofte krævede ekstra ind. Du vil få alle mulige dårlige tanker om den tolder og vente på at nogen greb ind. Det var præcis stemningen omkring Levi i Kapernaum. Han var hadet af sine omgivelser og opfattet som grådig og korrump. Han 95 samarbejdede indirekte med fjenden og mange bad Gud gribe ind og skabe retfærdighed i Israel. Og når det skete ville Guds dom komme over Levi.

Fire fiskere...

Og nu var de gode nyheder kommet frem. Ham den nye rabbi, Jesus fra nabo 100 byen Nazareth havde forkyndt Guds rige, helbredt en lam og kunne også tilgive synder. Fire kendte og respekterede fiskere: Peter og Andreas, Jakob og Johannes var allerede blevet hans disciple....

105 **Kaldet**

Men så sker det. Jesus går hen til toldboden. Og fisker-disciplene havde nok regnet med at Jesus ville give Levi nogle gode råd. Eksempelvis: Levi, det er ikke så smart det du laver, du bliver upopulær. Hvad med at blive pottemager i stedet. I stedet giver Jesus Levi et kald. Et kald der kom til at forandre Levis liv.

110 Men også de øvrige disciples.

Matthæus

For første gang kalder Jesus en virkelig upopulær person til at følge efter sig og blive en discipel. Levi havde alt at miste. Hvis nu Jesus floppede kunne Peter og
115 de andre fiskere gå tilbage til fiskeriet. Men Levi, han kunne dårligt forvente at vende tilbage til jobbet som tolder. Han var vant til at tjene godt, men satsede det hele. På grund af Jesus. Levi hed også Matthæus, der ligger navn til Matthæusevangeliet.

120 **Lægen Jesus til fest med syndere...**

Jesus kommer med gode nyheder – evangelium – det vender op og ned på den lokale landsby Kapernaum. Jesus ender med at deltage i en fest hos Levi. Levi har inviteret sine kolleger fra toldboden. Disciplene er der også....og nogle "syndere". For farisæerne spørger: hvorfor spiser Jesus med
125 "toldere og syndere". Når man kalder andre for "syndere" er det ofte fordi deres synd er synlig....Jesus vender med sit svar sagen 180 gr. rundt. Jeg er en læge – siger Jesus – der er kommet for de syge – dem der har brug for mig. Levi havde brug for mig, derfor er jeg til fest hos ham, siger Jesus.

130 **Jesus passer ikke ind i boksen...**

Åndelige læremestre som dig, Jesus, lærer normalt deres disciple at faste, hvorfor faster dine disciple ikke? Spørgsmålet handler igen om forventninger. Jesus anvender 3 billeder der skal vise hvor omfattende "de gode nyheder er":
– Bryllupsfest – jeg er brudgommen
135 – Lappe gammelt tøj med nyt materiale
– Ny vin i gæringsproces på nye sække – kun afgæret vin på gamle sække.

Alle 3 billeder peger i samme retning: Jesus er brudgommen – Messias – kongen, der bringer Guds rige – det er ikke et lille supplement indenfor den
140 eksisterende ramme. Det er ikke gode råd til at forbedre forståelsen af loven på nogle få punkter.....Jesus er opfyldelsen af loven og løfterne....Jesus kan ikke puttes ind i en boks som vi allerede har herinde....han er større end det.

145 Gode råd eller gode nyheder...Hvor er du i fortællingen?

Levi...

Måske har du det som Levi. Du er kommet i klemme på een eller anden måde. Du har taget nogle dumme valg. Du leder desperat efter gode råd, men i
150 virkeligheden har du brug for gode nyheder. At Jesus møder dig med nyt liv.

Fiskerne...

Muligvis har du det som Peter og de andre fiskere har haft det. Du er en respekteret borger, der følger Jesus og pludselig ser du en "Levi" komme ind i
155 Guds rige, og det er faktisk ret udfordrende for dig...

Religiøs...

Måske er du blevet "religiøs". Din tro på Jesus var engang levende men er blevet til "gode råd" til et bedre liv. Måske synes du at de såkaldt "kristne værdier" ikke
160 virker i dit liv. Du har mistet de gode nyheder og sidder tilbage med nogle lidt slidte "gode råd...."

Nyt liv hos Jesus...

Evangeliet ER gode nyheder for os alle, der sidder her i kirken nu. Uanset hvor
165 du befinder dig i fortællingen. Guds rige er langt mere end gode råd – det er nyt liv hos Jesus.

Amen

170

Kilde

Manuskript tilsendt af taler

Kildetype

Digitalt manuskript

175

Tags

17. søndag efter trinitatis, Anden tekstrække, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/keld-dahlmanns-praediken-17-sondag-efter-trinitatis>

180